

Corona-woordenboek

[Achtergrond](#) - 27 april 2020 - Auteur: Redactie Duitslandweb

In de coronacrisis vliegen de termen ons om de oren: *Alltagsmasken*, *Geisterspiele*, *Lockerungsvorraussetzungen*. En wat bedoelde kanselier Merkel met *Öffnungsdiskussionsorgien*? We zetten een aantal opvallende corona-woorden uit Duitsland op een rij. *Update 14 mei: de lijst is aangevuld.*

Alltagsmasken: Letterlijk vertaald: een masker voor dagelijks gebruik, om je neus en mond mee te bedekken. [Alle Duitse deelstaten](#) hebben het dragen van zo'n bedekking op bepaalde plekken zoals het openbaar vervoer en in winkels verplicht. Het hoeft geen officieel mondkapje te zijn, een handdoek of sjaal volstaat.

Autokino: Drive-in bioscoop. Dit fenomeen, waarbij iedereen vanuit zijn eigen auto naar een film op groot scherm kijkt, [herleeft](#) nu de bioscopen in Duitsland gesloten zijn. Met Pasen werden ook op deze manier auto-kerkdiensten gehouden.

Containment Scouts: Mensen die namens de Gesundheitsämter (zie verderop in de lijst) Covid-19-patiënten telefonisch bevragen naar hun contacten om de besmettingshaarden en de verspreiding van het virus [in kaart te brengen](#).

Corona-Demos: De laatste weken nemen deze [demonstraties in Duitsland](#) toe. Mensen protesteren onder meer tegen de corona-maatregelen en de inperking van grondrechten.

Corona-Kabinett: Kanselier Merkel overlegt regelmatig met de verantwoordelijke ministers, zoals Gezondheid-minister Jens Spahn, over de stand van zaken van de corona-pandemie.

Dunkelziffer: Een onbekend getal, bijvoorbeeld het aantal daadwerkelijke coronabesmettingen. Omdat niet iedereen getest wordt, is dat aantal niet duidelijk .

Einlassbeschränkung: Een beperking van het aantal mensen dat ergens naar binnen mag, bijvoorbeeld in een winkel.

Flickenteppich: Letterlijk vertaald: een lappendeken. Deze term wordt veelvuldig gebruikt om de opvallende variatie in maatregelen tussen de [verschillende](#)

[deelstaten](#) mee aan te duiden. In Noordrijn-Westfalen moet iemand bijvoorbeeld in quarantaine als hij 72 uur in het buitenland is geweest, terwijl dit in Nedersaksen al na 48 uur is.

Geisterspiele: Sportwedstrijden zonder publiek. Dit woord wordt de afgelopen tijd veel gebruikt in de [discussie](#) over het mogelijk opstarten van de voetbalwedstrijden in de Bundesliga.

Gesundheitsamt: Het Duitse equivalent van de Nederlandse gemeentelijke gezondheidsdienst GGD.

Herdenimmunität: Letterlijk vertaald: kudde-immuniteit. Het verwijst naar een indirecte vorm van bescherming tegen een besmettelijke ziekte. Die treedt op wanneer een hoog percentage van de bevolking immuun wordt. In Nederland wordt dit groepsimmuniteit genoemd.

Homeoffice: Het ook in Duitsland ingeburgerde woord voor [thuiswerken](#).

Homeschooling: Thuisonderwijs. 'Hausunterricht' bestaat ook, maar [Homeschooling](#) is het in Duitsland gangbare begrip geworden.

Hygienevorkehrungen: Hygiënische maatregelen.

Immunitätausweis - Letterlijk vertaald: immuniteitspaspoort. Daarover wordt in Duitsland veel gediscussieerd. Het idee van het ministerie van Gezondheid houdt in dat mensen die bewezen hersteld zijn van de ziekte Covid-19 een pasje of briefje kunnen krijgen waarop staat dat ze immuun zijn. Voor hen zouden dan minder beperkende maatregelen gelden. Het omstreden plan kreeg veel kritiek en [de invoering is voorlopig van tafel](#).

Krisenstab: Het crisisteam van de Duitse ministeries van Gezondheid en Binnenlandse Zaken.

Kurzarbeit: Werktijdverkorting. Werkgevers kunnen dit aanvragen voor hun personeel. Het is onderdeel van de steunmaatregelen van de Duitse overheid.

Lagerkoller: Het moment dat de muren op je afkomen als je lang thuis bent of ergens vastzit. In het Engels heet dat cabin fever.

Lockerungsvoraussetzungen: Voorwaarden voor het versoepelen van de coronamaatregelen, zoals het contactverbod.

Öffnungsdiskussionsorgien: Dit woord gebruikte bondskanselier Merkel op 20 april in een vergadering van het CDU-bestuur. Ze uitte daarmee [kritiek op de](#)

[discussies](#) die de deelstaten voeren over versoepeling van de corona-maatregelen. Te veel versoepeling kan volgens Merkel een nieuwe infectiegolf in de hand werken. De term leidde tot veel ophef in de politiek en de media. Velen vonden het woord neerbuigend en verweten Merkel een democratisch debat te verbieden.

Präventions-Paradox: Deze term komt van de Duitse gezaghebbende viroloog [Christian Drosten](#). De paradox is dat een succesvol preventiebeleid ertoe kan leiden dat mensen denken dat het allemaal wel meevalt met de pandemie en maatregelen in twijfel gaan trekken.

Pseudonymiseren/pseudonymisierte Daten: Wordt gebruikt in de discussie over de corona-app. Deze app moet het contactonderzoek bij mensen met Covid-19 vergemakkelijken, maar er is nog veel kritiek op de manier waarop gegevens van [zo'n app](#) zouden worden opgeslagen en wie daar dan toegang toe heeft. Met pseudonimiseren worden identificerende gegevens vervangen door versleutelde gegevens (het pseudoniem). Anders dan bij anonimiseren kan informatie over de persoon uit verschillende bronnen worden gecombineerd.

Robert Koch Institut (RKI): Die naam duikt elke dag op in het Duitse coronanieuws. Het [RKI](#) is het Duitse equivalent van het RIVM.

Schaltkonferenz: Twee of meerdere mensen die overleggen via een audio- en/of beeldverbinding. Een Spiegel-redacteur pleitte er eerder deze maand voor het ouderwetse woord Schalte (schakel) dat nog uit het radiotijdperk stamt, niet meer te gebruiken

Schutzmaterialmangel: Een tekort aan beschermende middelen zoals mondkapjes, schorten en plastic handschoenen.

Testverweigerer: Mensen die weigeren zich te laten testen op het coronavirus.

Verschwörungstheorien: Complottheorieën. Bijvoorbeeld over de herkomst en de verspreiding van het coronavirus.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/37328/corona-woordenboek>